

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2137/2025
11.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Радославе Мађаров и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Петковић, адвокат из ..., против туженог Предузећа за производњу и промет „Југо-Каолин“ д.о.о. Београд-Огранак Белоречки пешчар, Доња Бела Река, Град Бор, чији је пуномоћник Оливер Ињац, адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3676/2024 од 17.04.2025. године, у седници одржаној 11.09.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3676/2024 од 17.04.2025. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 3676/2024 од 17.04.2025. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Бору П1 277/23 од 17.09.2024. године, у делу којим је поништено као незаконито и неправилно решење туженог број ... од 03.11.2023. године о отказу уговора о раду и тужени обавезан да тужиоца врати на рад, као и да тужиоцу накнади парничне трошкове од 141.750,00 динара, са законском затезном каматом од извршности до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на жалбу као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, у смислу одредби чланова 441. и 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а због битне повреде из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП на коју је тужени указао ревизија се не може изјавити по члану 407. став 1. тачке 1. – 3. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је на основу уговора о уређењу међусобних односа закљученог 21.10.2011. године, код туженог био у радном односу на неодређено време на пословима „...“, у Огранку ..., У релевантном временском периоду, у ком је вреднован рад и однос тужиоца према раду у сврху утврђења који запослени представља технолошки вишак, тужилац није обављао послове свог радног места, већ је обављао послове неквалификованог радника по налогу руководиоца. Доношењу спорног решења, којим је тужиоцу отказан уговор о раду као технолошком вишку на основу члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, претходило је доношење одлука и општих аката туженог, по којима је извршена оптимизација броја извршилаца на руководећим местима, тако што је уместо три предвиђено два извршиоца на радном месту Тужени је извршио бодовање три запослена на радном месту ... применом четири предвиђена критеријума и тужилац је у том поступку остварио најмањи број бодова.

Пошто тужилац у периоду за који је извршено бодовање није обављао послове ..., већ је по налогу руководиоца фактички обављао послове неквалификованог радника без доношења писане одлуке, нижестепени судови налазе да је побијано решење незаконито. Према члану 179. став 5. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 ... 113/17) запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдани разлог који се односи на потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских и организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла. Наведене промене послодавца представљају његову пословну политику, коју суд није овлашћен да цени у поступку оцене законитости решења о престанку радног односа по овом основу, али разлози за престанак потребе за радом запосленог морају бити оправдани. Пошто је у конкретном случају предвиђен престанак радног односа само једном, од укупно 172 запослена, односно од 159 запослених на неодређено време, тужени није имао обавезу доношења програма решавања вишка запослених. Међутим, пошто је предвидео смањење броја извршилаца на радном месту ... са три на два, дужан је био да идентификује који запослени представља вишак применом објективних и правилних критеријума. У конкретном случају није било услова за излагање конкуренцији тужиоца са преостала два запослена извршиоца на руководећим пословима, пошто тужилац те послове није обављао и поред тога што тужени није изменио решење о међусобним правима и обавезама. Тужилац рад који би могао да буде вреднован и упоређен са радом преостале двојице запослених фактички није извршавао, као последицу организације посла од стране туженог, што решење чини незаконитим.

По становишту Врховног суда правилно су нижестепени судови применили материјално право, када су усвојили постављени тужбени захтев.

Чињенично је разјашњено да тужилац у временском периоду у коме је изложен конкуренцији са преостала два запослена није обављао послове ..., што је за последицу имало неупоредивост резултата добијених примењеним критеријумима. Тужилац је фактички обављао послове неквалификованог радника по налогу претпостављених, који се не могу доводити у равн са пословима преостала два извршиоца, који фактички јесу обављали послове Дакле, тужилац је као последицу организације рада туженог у периоду у ком је вреднован његов рад обављао послове који се по квалитету и квантитету нису могли упоређивати са пословима преостала два запослена, што побијано решење чини незаконитим како су то правилно нашли и нижестепени судови.

Наводе ревизије којима се побија правилност утврђења битних чињеница Врховни суд није разматрао, пошто у ситуацији када је другостепени суд потврдио првостепену пресуду по члану 407. ЗПП правноснажна пресуда не може да се побија због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Наводи одговора на ревизију нису били потребни за доношење одлуке Врховног суда, па је ставом другим изреке одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка на основу одредби члана 165. став 1. и 154. ЗПП.

**Председник већа - судија
Весна Субић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић